

1. Sınıf Ana Dili Öğretim Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye ve İngiltere Örneği¹

A Comparison of Primary School 1st Grade Mother Tongue Course Curriculum: Türkiye and England

Gülşah AÇIKGÖZ²
Midrabi Cihangir DOĞAN³

doi: 10.38089/iperj.2022.115

Geliş Tarihi: 31.07.2022

Kabul Tarihi: 28.11.2022

Yayınlanma Tarihi: 30.11.2022

Öz: Ana dili dersi tüm öğretim programlarının merkezinde yer alan temel derslerden biridir. Öğrenciler eğitim ve öğretim süreçlerinin tamamında anadillerini kullanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin günlük hayatlarında da ana dili çok önemli bir yere sahiptir. Bu kapsamda okullarda verilen ana dili eğitimi için hazırlanan ana dili öğretim programları büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, PISA'da önemli bir başarı elde etmiş İngiltere'de birinci sınıf düzeyinde kullanılan 2013 İngilizce öğretim programı ile Türkiye'de birinci sınıflarda kullanılan 2019 Türkçe öğretim programının karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıklarının ortaya koyulması ve analiz edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Verilerin analizinde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın kaynaklarını 2014 yılında hazırlanan İngiltere Ulusal Müfredatı ile 2019 Türkçe Öğretim Programı oluşturmaktadır. Çalışmada her iki ülkenin öğretim programları; yapısı, amaçları ve hedefleri/kazanımları bakımından incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; öğretim programları yapısal olarak farklılık göstermektedir. Ayrıca öğretim programları amaçlar ve hedefler açısından benzerlikler göstermektedir. Çalışma sonucunda öğretim programlarının olumlu bulunan özellikleri program geliştirme süreçlerinde program geliştirme uzmanlarına örnek teşkil edebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim programı, sınıf eğitimi, ana dili

Abstract: Mother tongue course is a basic course that is at the center of all teaching curricula. Students use their mother tongue in the whole process of education. In addition, the mother tongue has a very important place in the daily lives of students. In this context, mother tongue teaching curricula prepared for mother tongue education given in schools are of great importance. In this study, it is aimed to reveal the similarities and differences between the English curriculum used in the UK at the first-grade level and the Turkish curriculum used in the first grade in Türkiye. The case study design, one of the qualitative research methods, was used in the research. The data were analyzed through document analysis. The sources of the research are the British National Curriculum prepared in 2014 and the 2019 Turkish Curriculum. In the study, the curricula of both countries; analyzed and compared in terms of its structure, aims and objectives/learning outcomes. According to the findings of the research, curriculum differs structurally. In addition, curricula show similarities in terms of aims and objectives. As a result of the study, the positive features of the curriculum can set an example for curriculum development experts in curriculum development processes.

Key Words: Curriculum, primary education, mother tongue

¹ Bu çalışma, 16-18 Haziran 2022 tarihlerinde Çanakkale'de düzenlenen VI. International Teacher Education And Accreditation Congress adlı kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye, gacikgoz@yildiz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-6234-0826>

³ Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Türkiye, mcdogan@marmara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1473-7866>

Giriş

Öğretim programı, okulda ve okul dışında bireye kazandırılması planlanan ve bir dersin öğretimi için hazırlanan yaşantılar düzeneğidir (Demirel, 2007). Öğretim programları, devletlerin ideolojik algılarını yansıtan aynı zamanda eğitim sistemimiz içerisinde temel yapıyı oluşturan ve sürecin planlı olarak ilerlemesini sağlayan dokümanlardır (Osmanoğlu & Yıldırım, 2013). Geçmişten günümüze öğretim programları günün ihtiyaçlarına uygun olarak sürekli güncellenmeye çalışılmıştır. Türkçe öğretim programları da düzensiz bir zaman sıklığıyla değiştirilmiştir. İlk programlar ilköğretim programları bünyesinde 1924 yılında geliştirilmiştir. Daha sonra 1926, 1930, 1936 ve 1948 yıllarında programlar güncellenmiştir. 1981’de ders bazında öğretim programı geliştirme anlayışıyla birlikte Türkçe Dersi Öğretim Programı hazırlanmıştır. Yapılandırmacılık yaklaşımının da temel alındığı 2005 yılında köklü değişiklikler yaşanmıştır. Bu kapsamda Türkçe Öğretim Programı da yeniden düzenlenmiştir (Aslan & Atik, 2018). Günümüzde ise güncel olarak 2019 yılında hazırlanan Türkçe Öğretim Programı kullanılmaktadır (MEB, 2019).

İngiltere’de ise okuma, yazma ve matematiğin ön plana çıktığı program 1862’de hazırlanmıştır. 1960’larda öğrenci merkezli yaklaşımı temel alan öğretim programları geliştirilmiş ve 1980’e kadar değişiklik yaşanmamıştır. 1980 yılında okullara daha fazla bağımsızlık verilmiş, öğretmen ve velilerin oluşturduğu idari yapı ile okulların yönetimi sürdürülmüştür. Ulusal müfredat ise ilk kez 1988 yılında oluşturularak okullarda öğretilecek zorunlu dersler belirlenmiştir (Çelebi, 2012). Günümüzde ise İngiltere’de 2013 yılında hazırlanan ve 2014 yılında güncellenen Ulusal Müfredat kullanılmaktadır. Ulusal Müfredat, İngiltere’deki okul programları için temel bir program niteliğindedir. Bölgesel düzeyde programlar farklılaşmakta her okul kendi bünyesinde oluşturduğu kurul aracılığıyla kazanımlar ve ders kitapları belirlemektedir. Okulların tamamı Ulusal Müfredatı esas alarak program hazırlamaktadırlar, programlar arasında ise %20 oranında farklılıklar görülebilmektedir (Serin, 2019).

Dünya’daki çeşitli eğitim modellerini inceleyerek faydalı uygulamaları örnek almak ve kendi eğitim sistemine katmak devletler için önemli ve doğru bir davranış olarak görülmektedir (Güzel vd., 2010). Bu ihtiyaçtan yola çıkarak eğitim sistemi içerisinde yer alan pek çok paydaş, ülkeler bazında öğretim programı karşılaştırmaları yapmaktadır (Durmuşçelebi, 2007; Karababa, 2005; Sevim & Toyran, 2021; Şentürk & Aktaş, 2015; Topçuoğlu, 2010). Eğitimin ülkenin bekası açısından ne derece önemli olduğunun farkında olan devletler kendi eğitim sistemlerini iyileştirmek amacıyla çeşitli ülkelerin eğitim sistemlerini incelemekte ve çözümler üretmektedir. Ülkelerin öğretim programlarını karşılaştırmak, eğitim sorunlarına farklı perspektiflerden yaklaşarak çözüm üretilmesine olanak sağlar (Gülcan & Şahin, 2021). Farklı ülkelerin öğretim programlarını incelemek, benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymak öğretim programlarımızın geliştirilmesi açısından önemlidir.

Literatür incelendiğinde Campbell ve Kyridakides (2000)’in İngiltere ve Kıbrıs’ta uygulanan Matematik programını karşılaştırdığı çalışmasında her iki ülke programının benzer biçimde dizayn edilmesiyle birlikte bazı temel farklılıklar da tespit edilmiştir. Ruddock ve Sainsbury (2008) de eğitim alanında başarılı ülkelerin ilköğretimde uygulanan matematik, fen ve anadili programlarını benzerlik ve farklılıklar yönünden karşılaştırmışlardır. Akiba ve arkadaşları (2012) ABD ve diğer 30 ülkenin PISA sonuçlarını doküman analizi yoluyla karşılaştırmışlardır (Çelebi, 2012). Durmuşçelebi (2007) ise Almanya ve Türkiye’de ilköğretimde okutulan anadili ders kitapları ve öğretim programları arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemiştir. Her iki ülkede anadili eğitiminde benzerlikler görülürken, Türkçe programında daha fazla detayın verildiği, Almanya programının ise daha genel olduğu görülmüştür.

2018 yılı PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) verileri incelendiğinde “Okuma Becerileri” alanında İngiltere 504 puanla 14. Sırada yer alarak tüm ülkeler arasında önemli bir başarı göstermiştir. Türkiye ise 466 puanla 40. Sırada yer almaktadır (OECD, 2018). Bu çalışmada ülkemizde 1. sınıflara verilen ana dili dersleri ile PISA programında önemli bir başarı gösteren İngiltere’de 1. sınıflara verilen ana dili dersleri öğretim programlarının karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıklarının ortaya koyulması ve Türkiye öğretim programlarına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın temel soruları şu şekildedir:

1. Öğretim Programları nasıl yapılandırılmıştır?
2. Öğretim Programlarının amaçları açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
3. Hedeflerin içerik ve nicelik olarak benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni bu araştırma kapsamında kullanılmıştır. Durum çalışması, bir veya daha fazla durumla ilgili derinlemesine bilgi sağlar (Johnson & Christensen, 2014). Araştırmanın verileri ise doküman analizi yoluyla elde edilmiştir. Çalışmada farklı ülkelerin öğretim programlarının yapı, amaç ve hedefler açısından karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada İngiltere resmi internet sitesinde 2013 yılında yayınlanan ve 2014 yılında güncellenen İngiltere Ulusal Müfredatı dosyası ve Türkiye Millî Eğitim Bakanlığı resmi internet sitesinde 2019 yılında yayınlanan Türkçe Öğretim Programı dosyası incelenmiştir.

2014 İngiltere Ulusal Müfredatı (England National Curriculum, 2014): 2013 yılında hazırlanan ve 2014 yılında güncellenen müfredat İngiltere’de halen güncel olarak kullanılmaktadır. Müfredat dokümanı toplamda 201 sayfadan oluşmaktadır ve ilkökul, ortaokul (Key stage 1-2) seviyelerini kapsamaktadır. Hazırlanan bu müfredat genel bir bakış açısı sunmaktadır. Okullar bu müfredat doğrultusunda kendi okul müfredatlarını oluşturmaktadırlar. İngiltere Ulusal Müfredatında ilk olarak okul müfredatlarının ve ulusal müfredatın yapısı, amacı ve hedefleri açıklanmıştır. Bu kısımda öğrencileri aritmetik, matematik, dil ve okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinin önemine değinilmiştir. Daha sonra her bir dersin tüm sınıf düzeylerindeki konularına ve kazanımlarına yer verilmiştir. İngiltere müfredatında yer alan dersler şöyledir: İngilizce, Matematik, Bilim, Sanat ve Tasarım, Bilgisayar, Tasarım ve Teknoloji, Coğrafya, Tarih, Diller, Müzik ve Beden Eğitimi.

2019 Türkçe Öğretim Programı: Türkiye’de hazırlanan öğretim programlarında İngiltere’nin aksine her bir ders için ayrı bir doküman oluşturulmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı’nın 2019’de hazırlanmış olduğu Türkçe Öğretim Programı toplamda 66 sayfadan oluşmaktadır. İngiltere Ulusal Müfredatında İngilizce dersi için 67 sayfa ayrıldığı düşünüldüğünde sayfa sayılarının benzerlik gösterdiği söylenebilir. Türkçe Öğretim Programı, İngiltere’de de olduğu gibi ilkökul ve ortaokul düzeyini (1.-8. sınıflar) kapsamaktadır. Programın ilk bölümünde öğretim programları, programların genel amaçları, perspektifi, ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ve bireysel öğretim programları açıklanmıştır. Programın sonraki bölümünde Türkçe Öğretim Programının uygulanması, özel amaçları, öğrenme-öğretme yaklaşımları, ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ve uygulamada dikkat edilecek hususlar açıklanmıştır. Programın son bölümünde ise öğretim programının yapısı, kazanımların yapısı ve her sınıf düzeyinde kazanım ve açıklamalarına yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın temel sorularına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Araştırmanın temel soruları şu şekildedir;

1. Öğretim Programları nasıl yapılandırılmıştır?
2. Öğretim Programlarının amaçları açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
3. Hedeflerin içerik ve nicelik olarak benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

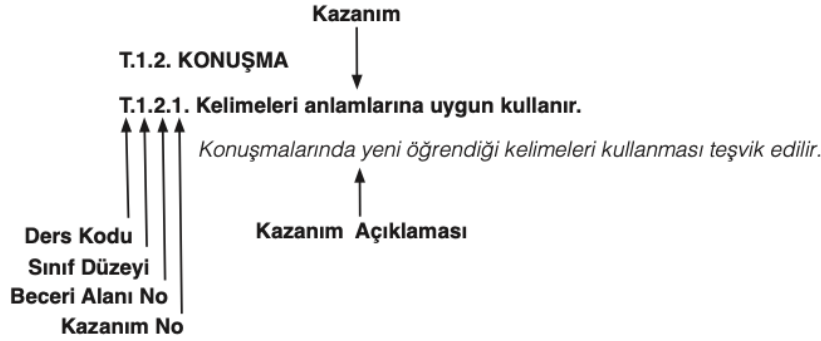
Öğretim Programlarının Yapısı

Öğretim programlarının temel olarak nasıl yapılandırıldığı incelendiğinde Türkiye’de 2019 yılında hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programının, her sınıf düzeyi için dört temel dil becerisi altında gruplandırıldığı görülmüştür. Bu temel dil becerileri altında ise kazanımlara yer verilmiştir. Türkçe dersi öğretim programında yer verilen dört temel dil becerisi: dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma olarak verilmiştir.

Tablo 1. Türkçe Öğretim Programının Yapısı

Türkçe Öğretim Programı 1. Sınıf
T.1.1. Dinleme/İzleme
T.1.2. Konuşma
T.1.3. Okuma
T.1.4. Yazma

Kazanımların altında ise gerekli hallerde çeşitli açıklamalar yer almaktadır. Bu açıklamalar ilgili kazanımın kapsam ve sınırlılıklarını belirleyen açıklamalardır. Her bir kazanım özgün bir koda sahiptir. Bu kod ders adı, sınıf düzeyi, beceri alanı ve kazanım numarasından oluşmaktadır.

Şekil 1. Türkçe Öğretim Programında Kazanımların Yapısı

İngiltere’de ise 2013 yılında hazırlanan müfredat kullanılmaktadır. İngilizce dersi müfredatında ise her sınıf düzeyinde okuma ve yazma becerileri altında alt bölümler verilmiştir. Bu bölümleri ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. İngiltere Öğretim Programının Yapısı

1. Sınıf (Key Stage 1 – year 1)
Reading (Okuma)
Reading – Word reading (Kelime okuma)
Reading – Comprehension (Anlama)
Writing (Yazma)
Writing – Transcription (Transkripsiyon)
Writing – Composition (Kompozisyon)
Writing – Vocabulary, grammar, and punctuation (Kelime, gramer, noktalama)

İngiltere programında okuma ve yazma temel becerileri İngilizce öğretimi için belirlenen iki temel beceri alanıdır. Bu konular altında okuma; kelime okuma ve anlama, yazma; yazı yazma, kompozisyon ve kelime bilgisi, gramer, noktalama olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Temel beceriler altında İngiltere’nin belirlediği yasal gereksinimler sunulmuştur. Bu yasal gereksinimlerin ardından ise rehberlik edici notlar verilmiştir. Okuma ve Yazma konuları her iki öğretim programında da yer alırken konuşma teması İngiltere’de tüm dersler için geçerli bir konu olarak yer almaktadır. Türkiye programında ise yalnızca Türkçe dersi içerisinde yer alan bir konudur.

Year 1 programme of study

Reading – word reading
<p>Statutory requirements</p> <p>Pupils should be taught to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ apply phonic knowledge and skills as the route to decode words ▪ respond speedily with the correct sound to graphemes (letters or groups of letters) for all 40+ phonemes, including, where applicable, alternative sounds for graphemes ▪ read accurately by blending sounds in unfamiliar words containing GPCs that have been taught ▪ read common exception words, noting unusual correspondences between spelling and sound and where these occur in the word ▪ read words containing taught GPCs and –s, –es, –ing, –ed, –er and –est endings ▪ read other words of more than one syllable that contain taught GPCs ▪ read words with contractions [for example, I'm, I'll, we'll], and understand that the apostrophe represents the omitted letter(s) ▪ read aloud accurately books that are consistent with their developing phonic knowledge and that do not require them to use other strategies to work out words ▪ re-read these books to build up their fluency and confidence in word reading.

Şekil 2. İngilizce Müfredatında Kazanımların Yapısı

İngiltere’de kazanımların yapısına bakıldığında her bir temel beceri altında becerinin gerektirdiği yasal gereksinimler bölümü yer almaktadır. Bu yasal gereksinimler; öğrencilere öğretilmesi gereken konuları ifade etmektedir. Bu bölüm Türkiye’de hazırlanan öğretim programlarında yer alan kazanımlarla benzerlik göstermektedir. Bu bölümde ilgili konu kapsamında öğrencilerden beklenen beceriler yer almaktadır. Örneğin; Türkçe öğretim programında “Hece ve kelimeleri okur.” kazanımına yer verilirken İngilizce öğretim programında da “*Yazım ve ses arasındaki olağandışı yazışmalara ve bunların kelimedede nerede meydana geldiğine dikkat ederek yaygın istisna kelimeleri okuyun.*” şeklinde yer alan kazanımlar yapısı gereği benzerlik göstermektedir. Ayrıca İngiltere müfredatındaki yasal gereksinimlerden sonra öğretmenlere rehberlik etmesi amacıyla notlar ve rehberlik bölümüne yer verilmektedir. Bu açıdan İngiltere öğretim programına göre öğretmenler daha serbest bir şekilde öğretimi gerçekleştirmektedirler.

177

Notes and guidance (non-statutory)
<p>Pupils should revise and consolidate the GPCs and the common exception words taught in Reception. As soon as they can read words comprising the year 1 GPCs accurately and speedily, they should move on to the year 2 programme of study for word reading.</p> <p>The number, order and choice of exception words taught will vary according to the phonics programme being used. Ensuring that pupils are aware of the GPCs they contain, however unusual these are, supports spelling later.</p> <p>Young readers encounter words that they have not seen before much more frequently than experienced readers do, and they may not know the meaning of some of these. Practice at reading such words by sounding and blending can provide opportunities not only for pupils to develop confidence in their decoding skills, but also for teachers to explain the meaning and thus develop pupils' vocabulary.</p>

Şekil 3. Notlar ve Rehberlik (İngiltere)

Bu bölüm derse yönelik uygulamalar için tavsiye niteliğinde olup uygulanması için yasal zorunluluk bulunmamaktadır. Öğretmenlere dersin işlenişi ile ilgili tavsiyeler sunan bu bölüm öğretmenler için yol gösterici, olumlu bir bölüm olarak değerlendirilebilir.

Öğretim Programlarının Amaçları

Ülkeler, eğitim sistemi içerisinde genel amaçlar belirlerken her bir ders için özel amaçlar da belirlemektedirler. Türkçe ve İngilizce öğretim programlarının amaçları incelendiğinde Türkçe öğretim

programında 10 tane amaç belirlenirken, İngilizce öğretim programında yedi tane amaç belirlenmiştir. Türkiye’de kullanılan Türkçe öğretim programı amaçlar açısından daha geniş kapsamlı ele alınmıştır. Türkiye’de dilin öğrenilmesi konusunda temel gramer becerilerinin kazandırılmasının yanı sıra duygu, düşünce ve hayal dünyalarının geliştirilmesi, okuma sevgisi, milli ve manevi değerlerin kazandırılması gibi çeşitli amaçlara da yer verilmiştir. İngiltere’de ise temel gramer becerileri, tartışma ve dilin çeşitli alanlarda kullanımı amaçlanmıştır. Bu anlamda Türkçe öğretim programının dilin öğrenilmesinin dışında daha fazla amaca sahip olduğu söylenebilir. İngiltere öğretim programının sadece dilin kullanımına yönelik amaçlar barındırması öğrencileri ana dilinde daha başarılı hale getirdiği söylenebilir.

Öğretim Programlarındaki Hedefler

Hedefler, öğrenciye kazandırılmak üzere belirlenen ve kişide gözlenmesi beklenen istendik özelliklerdir (Gülcan & Şahin, 2021). Türkiye’de Öğretim programında hedefler kazanım olarak adlandırılmaktadır. Kazanımlar, öğrenme sürecinin sonunda öğrencilerin neyi bilmesi gerektiğini göstermektedir. Türkiye ve İngiltere ülkelerinde hazırlanan çeşitli temalar altında kazanımlara yer verilmiştir. İngiltere’de kullanılan İngilizce öğretim programında kazanımlar; yasal gereksinimler olarak adlandırılmaktadır. Ülkelerin kazanım sayıları aşağıdaki tabloda karşılaştırılmıştır.

Tablo 4. Kazanım Sayıları

1. SINIF			
Türkçe Öğretim Programı (Türkiye)	Kazanım	İngilizce Öğretim Programı (İngiltere)	Kazanım
Dinleme/ İzleme	11	Reading – Word reading	9
Konuşma	4	Reading – Comprehension	15
Okuma	19	Writing – Transcription	15
Yazma	13	Writing – Composition	6
		Writing – Vocabulary, grammar and punctuation	6
Toplam	47	Toplam	51

Ülkelerin öğretim programları incelendiğinde Türkiye ile İngiltere’de kullanılan öğretim programlarında en fazla kazanım (yasal gereksinim) İngiltere programında bulunmaktadır. İngilizce öğretim programında 1. sınıf düzeyinde dinleme/izleme ve konuşma temalarında kazanım bulunmazken, Türkçe öğretim programında dinleme/izleme temasında 11, konuşma temasında ise 4 kazanım bulunmaktadır. İngilizce öğretim programında okuma temalarında toplam 24 kazanım bulunurken, Türkçe öğretim programında okuma temasında 19 kazanım yer almaktadır. Yazma temasında ise İngiltere’de 27 kazanım bulunurken, Türkiye’de 13 kazanım bulunmaktadır. Böylece, İngiltere’de yazma kazanımlarına daha fazla ağırlık verildiği görülmektedir.

İngiltere öğretim programında dil ve okuryazarlık tüm dersleri kapsayan bir disiplindir. Aynı zamanda İngilizce ayrıca öğretilen bir derstir. İngiltere’de dil ve okuryazarlık konusunda tüm öğrencilerin konuşma dilini, okuma, yazma ve kelime dağarcığını tüm konularda geliştirmesi hedeflenmektedir. İngiliz dilinde konuşmada akıcılık tüm dersler için başarının anahtarı olarak görülmektedir. Aşağıdaki tabloda Türkçe ve İngilizce programlarında okuma becerisine yönelik yer alan kazanımlara yer verilmiştir. Türkçe dersindeki yönergeler daha basit, kısa ve net iken, İngilizce dersinde verilen yönergeler Türkçe dersine göre daha üst seviye becerileri içermektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın amacı farklı ülkelerdeki okuma-yazma öğretim programlarını karşılaştırarak programların benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında İngiltere ve Türkiye’de okutulan ana dili derslerinin birinci sınıf kademesine ait öğretim programları incelenmiş ve analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda iki ülkede yer alan ana dili öğretim programları arasında yapı, amaç ve kazanımlar açısından benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre;

Öğretim programlarının yapısı incelendiğinde Türkçe Öğretim Programı dört ana beceri alanından oluşmaktadır. Bu beceriler; dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerileridir. Türkiye’de Türkçe öğretim programının kazanımları bu dört beceri alanı içerisinde gruplandırılmıştır. Her bir beceri

alanı ve alt kazanımları kodlanarak sıralanmıştır. Ancak bu öğrenme alanlarına ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamıştır (MEB, 2019). İngiltere'deki İngilizce öğretim programında ise iki temel beceri alanı olarak okuma ve yazma becerileri yer almaktadır. Okuma ve yazma beceri alanları ise alt beceri alanları yer almaktadır. Kazanımlar için herhangi bir kodlama yapılmamıştır. Belirli konuya ait kazanımlar tek bir kutucuk içerisinde sunulmuştur. Ayrıca kazanımların ardından ise rehberlik edici notlara yer verilmiştir. İngilizce programında dinleme/izleme becerilerine yer verilmezken, konuşma becerisi tüm dersleri kapsayıcı genel bir beceri alanı olarak verilmiştir. Bu açıdan bakıldığında konuşma becerisinin tüm dersleri kapsamı olumlu olarak görülmüştür. Öğrencinin geliştirmesi gereken yaşamsal becerilerin tüm derslerde hedeflenen bir beceri olması öğrenci açısından daha faydalı olacaktır. Sevim ve Toyran (2021) Türkçe ders kitaplarında yer alan konuşma ve dinleme becerisi etkinliklerini zayıf olarak değerlendirirken bu çalışmada İngiltere öğretim programında dinleme becerilerine hiç yer verilmediği görülmüştür.

Öğretim programları amaçlar açısından karşılaştırıldığında Türkçe Öğretim Programında 10, İngilizce Öğretim Programında yedi tane özel amaç belirlendiği görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında Türkçe Öğretiminde özel amaçlar daha fazladır. Türkçe Öğretim Programında belirlenen özel amaçların daha geniş kapsamlı olduğu görülmüştür. Her iki programda da okuma, yazma, konuşma becerilerinin geliştirilmesine dair özel amaçlar bulunurken Türkçe programında duygu ve düşüncelerin geliştirilmesi, medya kullanımı, eleştirel bakış açısı, milli değerler, kültürel ve sanatsal miraslarımızla ilgili özel amaçlar da edinilmiştir. Buna göre günlük hayat bağlamının Türkiye'de daha fazla olduğu düşünülmüştür. Serin (2019) her iki programın amacının aynı şekilde ifade edilmemiş olsa da dili doğru ve etkili kullanmak olarak belirlendiğini ifade etmiştir. Sevim ve Toyran da (2021) İngiltere ile Türkiye ana dili ders kitaplarını inceledikleri çalışmalarında her iki ülkenin okuma becerisi oranlarını birbirine yakın olarak tespit etmişlerdir. PISA (2018) sonuçları incelendiğinde ise İngiltere'nin okuma becerisini daha iyi kazandırdığı söylenebilir.

Öğretim programları hedef ve kazanımlar açısından incelendiğinde kazanımların nicelik bakımından benzerlikler gösterdiği görülmüştür. İngiltere programında 51 kazanım yer alırken, Türkiye programında 47 kazanım yer almaktadır. Dolayısıyla kazanım sayılarının birbirine yakın olduğu söylenebilir. Ancak Türkçe Öğretim Programında dinleme/izleme ve konuşma kazanımlarına 15 kazanım ayrılmıştır. İngilizce Öğretim Programında ise bu becerilere yönelik kazanım belirlenmemiştir. İngilizce programının tüm kazanımları okuma ve yazmaya ayrılmıştır. Türkiye'de uygulanan program ülkenin her yerinde uygulamada sabit ve aynıdır. Ancak İngiltere'de Ulusal Müfredat temel çerçeveyi oluşturmakta ve bölgesel düzeyde programlar oluşturulmaktadır (Serin, 2019). Bu açıdan İngiltere'de bölgesel farklılıklara ve ihtiyaçlara ilişkin öğretimin yapılabilmesi oldukça olumlu bir durum olarak görülebilmektedir. Her iki öğretim programı incelenmiş benzerlik ve farklılıkları ortaya koyulmuştur. Çalışmanın sonucunda öğretim programlarının genel anlamda birbirine benzerlik gösterdiği görülmüştür.

Bu çalışmada Türkiye'de hazırlanan Türkçe öğretim programı ve İngiltere'de hazırlanan İngilizce öğretim programı yapısı, amaçları ve hedefleri bakımından karşılaştırılmıştır. Çalışma öğretim program ile sınırlandırıldığından gelecek araştırmalarda araştırmacılar ders kitapları ile de karşılaştırmalar yapabilir. Çalışmada 1. Sınıf düzeyindeki ana dili dersleri karşılaştırılmıştır. Gelecek araştırmalarda tüm ilkökul kademeleri dahil edilerek kapsamlı bir araştırma gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Son olarak bu çalışmada doküman analizi yapılmıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda her iki ülkenin öğretmenlerine ulaşarak görüşmeler yapılabilir.

Kaynakça

- Aslan, M. & Atik, U. (2018). 2015 ve 2017 ilkökul Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının revize edilmiş bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7 (1), 528-547.
- Campbell, R. J. ve Kyridakides, L. (2000). The national curriculum and standards in primary schools: A comparative perspective. *Comparative Education*. Vol. 36, 4. 383-395.
- Çelebi, C. (2012). Türkiye ve İngiltere ilköğretim anadili öğretim programlarının karşılaştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Demirel, Ö. (2007). Kuramdan uygulamaya program geliştirme (10. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

- Department for Education (2013). The national curriculum in England: Key stages 1 and 2 framework document. England. Erişim Adresi: <https://www.gov.uk/government/collections/national-curriculum>
- Durmuşçelebi, M. (2007). Türkiye ve Almanya'da ilköğretimde anadili öğretimi – eğitim programları ve ders kitapları açısından bir karşılaştırma (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Anabilim Dalı.
- Gülcan, M. G. & Şahin, F. (2021). *Karşılaştırmalı Eğitim: Tematik Bir Yaklaşım*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güzel, İ., Karataş, İ. & Çetinkaya, B. (2013). Ortaöğretim matematik öğretim programlarının karşılaştırılması: Türkiye, Almanya ve Kanada. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 1(3), 309-325.
- Johnson, R. B. & Christensen, L. (2014). *Educational research quantitative, qualitative, and mixed approaches*. SAGE Publications Inc.
- Karababa, Z. C. (2005). Avrupa'da anadili öğretimi Türkçe ve İngilizce anadili ders kitaplarının incelenmesi ve karşılaştırılması (Kuzey İrlanda, İskoçya ve İngiltere Örneği). *Millî Eğitim*(167). http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-karababa.htm adresinden alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019). Türkçe öğretim programı. Ankara. Erişim Adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20195716392253-02-Türkçe%20Öğretim%20Programı%202019.pdf>
- OECD (2018). PISA 2018 Raporu. Erişim Adresi: <https://www.oecd.org/pisa/publications/pisa-2018-results.htm>
- Osmanoğlu, A. E., & Yıldırım, G. (2013). Mısır ve Türkiye 6. sınıf sosyal bilgiler öğretim programları karşılaştırması. *Turkish Studies*, 8(6), 511-535.
- Ruddock, G. ve Sainsbury, M. (2008). Comparison of the core primary curriculum in England to those of other high performing countries. National Foundation for Educational Research Report.
- Serin, E. (2019). 12-15 yaş grubu çocuklarına ana dili öğretiminde Türkiye ve İngiltere'nin karşılaştırılması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Sevim, O. & Toyran, M. (2021). Türkiye ve İngiltere'de ilköğretim birinci kademedeki kullanılan ana dili öğretimi ders kitaplarının temel dil becerileri açısından karşılaştırılması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 87-104. DOI: 10.29000/rumelide.948299
- Şentürk, L. & Aktaş, E. (2015). Türkiye'de ve Romanya'da okutulan ana dili Türkçe ders kitaplarının değer eğitimi açısından karşılaştırılması. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 215-243.
- Topçuoğlu, F. (2010). Türkiye ve İngiltere'de İlköğretim İkinci kademedeki kullanılan ana dili öğretimi ders kitaplarındaki Beceri alanlarının karşılaştırılması. Ankara: Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Extend Abstract

Introduction

The mother tongue course is a basic course at the center of all curricula. Students use their mother tongue throughout their education. In addition, the mother tongue has a very important place in the daily lives of students. Many stakeholders in the education system make curricula (curriculum) comparisons on the basis of countries. States, which are aware of how important education is for the survival of the country, examine the education systems of various countries and produce solutions in order to improve their own education systems. Comparing the curricula of the countries provides the necessary studies to be done by approaching the problems, developments and needs in the field of education from different perspectives. When the 2018 PISA (International Student Assessment Program) data is analyzed, England ranked 14th with 504 points in the field of "Reading Skills" and showed a significant success among all countries. Türkiye is in the 40th place with 466 points. In this study, it is aimed to compare the mother tongue lessons given to the 1st grades in our country and the mother tongue lessons given to the 1st grades in England, which has shown a significant success in the PISA program, to reveal the similarities and differences and to contribute to the Turkish curriculum. In this context, the main questions of the research are as follows:

1. How are the curriculums structured?
2. What are the similarities and differences in terms of the aims of the curriculum?
3. What are the similarities and differences of the objectives in terms of content and quantity?

Method

The case study design, one of the qualitative research methods, was used in the research. A case study provides in-depth information about one or more cases (Johnson & Christensen, 2014). The data of the research was obtained through document analysis. In the study, it is aimed to compare the curricula of different countries in terms of structure, purpose and objectives. Within the scope of the research, the British National Curriculum file published on the official website of the British Ministry of Education (<https://www.gov.uk/>) in 2013 and the Turkish Ministry of National Education official website (<https://www.meb.gov.tr>) were published in 2018 Turkish Curriculum file was examined.

181

Findings, Discussion and Conclusion

Within the scope of the research, the curricula of the first grade English and Turkish mother tongue courses in England and Türkiye were examined and analyzed. As a result of the research, similarities and differences were determined between the mother tongue teaching programs in the two countries in terms of structure, purpose and achievements. Accordingly, when the structure of the curricula is examined, the learning outcomes in the UK and Türkiye curricula are grouped under basic skills. These skills are in the form of listening/watching, speaking, reading and writing in the Turkish curriculum. The English curriculum includes reading and writing skills. In this respect, reading and writing skills are similar. Listening/watching and speaking skills are only included in the Turkish curriculum. When the curricula are examined in terms of objectives, similar aims are found in the programs of both countries, such as developing reading and writing skills, expressing ideas effectively and clearly, and gaining a love and habit of reading. While 10 aims are determined in the Turkish curriculum, there are seven aims in the English curriculum. Different from the UK program, the Turkish program also includes different purposes such as the development of emotions, thoughts and imaginations, and the acquisition of national and spiritual values. When the curricula are examined in terms of targets, there are target-oriented acquisitions in the Turkish curriculum. These acquisitions are listed by coding under four basic skill areas. In the UK program, the achievements are called statutory requirements. In addition, guiding advisory notes are included under each statutory requirement. When the acquisitions of the Türkiye and England curriculum were examined, it was seen that while the instructions in the Turkish lesson in Türkiye were simpler, shorter and clearer, the instructions in the English lesson in England included higher level skills. When the acquisitions of both countries are analyzed

quantitatively, there are 47 acquisitions in the Turkish curriculum and 51 in the English curriculum. As a result, it has been seen that the Turkish and UK curriculums show similarities. However, in the English curriculum, language, literacy and speaking fluency skills are seen as the key to success for all courses.

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

